

**Kỹ Thuật trồng cây Hồng tùng
(Dacrydium pierrei Hickel)
bằng phương pháp bứng cây con
từ rừng tự nhiên.**

**(Tài liệu tập huấn làm giàu rừng cho Cộng đồng
thôn Vi Chring, xã Hiếu, huyện Kon Plong, tỉnh Kon Tum)**

Biên soạn: Ths. Nguyễn Đức Định

Trường Đại học Tây Nguyên

Kon Tum, tháng 7- 2008

Kỹ Thuật trồng cây Hồng tùng (Dacrydium pierrei Hickel) bằng phương pháp bứng cây con từ rừng tự nhiên.

1. Giới thiệu chung

Cây Hồng tùng hay còn gọi là cây Hoàng đàn giả thuộc họ Kim giao (Podocarpaceae) là loài cây gỗ lớn, thường xanh, cao 25 - 30 m, đường kính thân 80 - 90 cm. Lá 2 dạng: lá cây non và cành phía dưới cây to hình mũi dùi, thường hơi cong, dài 1,5 - 2 cm; lá của cành phía trên cây to và lá già tương đối ngắn, hình mũi dùi dạng vẩy, cong vào trong, dài 3 - 5 mm, lưng có gờ dọc, đầu nhọn tù. Cây mang hoa đơn tính, khác gốc. Nón đực hình trụ ngắn ở nách lá. Nón cái đơn độc ở đầu cành hay gần đầu cành, gốc có vài lá bắc. Hạt không cuống, hình trứng, nằm nghiêng có vỏ giả bọc 1/3 ở góc, khi chín màu đỏ hay đỏ.

Cây Hồng tùng

Hồng tùng mọc rải rác hay từng đám trong rừng rậm nhiệt đới thường xanh mưa mùa ẩm, ở độ cao 500 - 1200 m. Cây Hồng tùng phân bố một số nơi ở nước ta, ở tỉnh Kon Tum, trong rừng thường xanh thuộc huyện Kon Plong cây phân bố khá rộng rãi.

Gỗ tốt, mịn, thớ thẳng, đẹp, hơi cứng, nặng trung bình. Khi khô không bị nứt, không biến dạng. Dùng đóng đồ đạc và xây dựng. Cây có dáng đẹp, có thể trồng làm cây xanh đường phố

2. Khả năng tái sinh tự nhiên

Một số nơi cây có khả năng tái sinh hạt tốt dưới độ tàn che tán rừng khoảng 0,4 - 0,6 khi các cây con lớn lên cần có nhu cầu ánh sáng nhiều hơn. ả hững nơi có nhiều cây mẹ phân bố, mật độ cây tái sinh gặp phải khá cao.

3. Kỹ thuật gây trồng cây bằng phương pháp bứng cây con.

3.1 Phương pháp bứng cây

❖ Lựa chọn địa điểm bứng cây.

- Do mật độ phân bố các cây tái sinh của Hồng tùng trong rừng tự nhiên không đều: có nơi mọc thưa thớt có nơi lại mọc rất dày. Để đảm bảo cho việc tái sinh tự nhiên của những khu rừng có Hồng tùng phân bố sau này,

Cây tái sinh Hồng tùng

chỉ nên bứng cây con ở những nơi có khoảng cách giữa các cây tái sinh Hồng tùng nhỏ hơn 3m, đảm bảo các cây tái sinh để lại sau khi bứng có khoảng cách từ 3 đến 5m

❖ **Lựa chọn cây để bứng**

- Chọn các cây có chiều cao từ 30cm đến 50cm (không nên lớn hơn), hình dáng cây đối không cong queo sâu bệnh, sinh trưởng khoẻ có khoảng cách với các cây bên cạnh nhỏ hơn 3m.

❖ **Kỹ thuật bứng cây**

- Chọn những nơi đã có mưa đều, đất đã đủ ẩm (đất có thể nắm lại thành nắm không vỡ rời). Công việc thực hiện tốt

nhất vào ngày râm mát.

- Dùng tay gạt lớp thảm mục phía trên, xung quanh gốc cây con dự định sẽ bứng. ả é n lớp đất mặt cho phẳng đều, dùng dao nhọn, cứng, sắc có lưỡi dài cỡ 25 – 30cm hay xẻng có lưỡi hẹp 10-15cm, dài 20-25cm, bén - xắn cắt xung quanh cây tái sinh tạo thành bầu đất có đường kính từ 10 – 15cm, chiều cao từ 15 đến 20cm tùy theo chiều cao của cây (cây cao thì bầu to hơn) cố gắng không làm vỡ bầu đất. Dùng túi ny lon, bẹ chuối, lá rừng và dây buộc để bọc lấy bầu đất tránh bị vỡ khi mang đến nơi trồng (hay mang về vườn ươm)
- Sau khi bứng cây nên đặt cây vào chỗ mát, đến khi đủ số lượng mang đi trồng (hoặc nuôi trong vườn ươm).

3.2 Phương thức trồng

Đối với Thôn Vi Chring, xã Hiếu phương thức trồng rừng ở đây là: làm giàu rừng bằng cách trồng xen các cây Hồng tùng vào các khu rừng nghèo thiếu các loài cây có giá trị kinh tế.

3.3 Thời vụ trồng.

Cây sau khi dùng dao bứng lên

Trồng vào giữa mùa mưa, thường từ tháng 8 – 9 dương lịch (ở Kon plong). Vào thời điểm này là giữa mùa mưa nên đất rừng đủ ẩm thuận lợi cho việc bứng cây và cây trồng đủ nước, tỷ lệ sống cao và khả năng sinh trưởng của cây tốt.

3.4 Mật độ trồng.

- Mật độ trồng tốt nhất là 4x4m hay 5x5m ở các lỗ trồng lớn trong rừng – Đây là cách làm giàu rừng theo đám
- Trong trường hợp đối tượng rừng nghèo có mật độ các loài cây khác cao thì trồng từng cây vào các lỗ trồng 5 – 10m trong rừng.

3.5 Chọn và chuẩn bị đất nơi trồng

- Vị trí khu rừng nơi trồng là rừng nghèo độ tàn che tán rừng khoảng 0,4-0,5. Đất không bị ngập úng nước.
- Các công tác chuẩn bị đất trước khi trồng khoảng 7 ngày.
- Phát dọn xung quanh hố đào khoảng 1m², và tiến hành đào hố, bón lót (nếu có: Phân chuồng hoai 2 – 3 kg / hố ; phân ả PK (16-16-8): 50 g/ hố).
- Kích thước hố đào: 40 x 40 x 40cm
- Dọn cỏ sạch xung quanh hố, đào đất tầng mặt để sang một bên, đất tầng dưới sang một bên. Lấp hố bằng tầng đất mặt, trộn với phân chuồng, phân ả PK (nếu có)

3.6 Kỹ thuật trồng.

- Chọn ngày có mưa nhẹ, thời tiết râm mát để đưa cây ra trồng.
- Chú ý khâu vận chuyển cây đến nơi trồng phải nhẹ nhàng, an toàn, tránh làm bể bầu cây, gây tổn thương cho cây như dập, gãy ngọn...
- Trộn đất và phân trong hố, lấp đất đến gần đầy hố, sau đó moi lỗ tương ứng với bầu cây con đào được để trồng cây
- Mở túi bầu, giữ cho bầu đất không bể, đặt cây ngay ngắn vào lỗ, nén chặt và lấp đất gần ngang miệng hố.
- Lấp đất xung quanh bầu của cây cần chú ý:
 - Cổ rễ phải ngang mặt đất không được chôn quá sâu và không được lộ ra ngoài không khí.
 - ả ện đất chặt xung quanh cây.
- Dùng một que bằng tre hay gỗ để cột giữ cho cây khỏi bị đổ ngã.

3.7 Chăm sóc cây sau khi trồng

- **Che sáng (nắng):** ả ều trời nắng nhiều sau khi trồng nên dùng các cành lá cây cắm che bóng cho cây đến khi cây bén rễ.

- **Làm cỏ:** phải làm cỏ xung quanh cây trồng trong thời gian ít nhất là 2 năm. Phương pháp làm cỏ và chủ kỳ làm cỏ tùy thuộc cụ thể vào từng nơi trồng, tránh để cây trồng bị cỏ dại, loài cây khác phủ kín.
- **Bón phân:** Sau trồng được 3 tháng có thể bón phân lại cho cây bằng phân ả PK và phân chuồng với liều lượng như bón lót. ả ên tính toán để bón phân trùng lúc có mưa ít nhiều, để cây con có thể hấp thụ tối đa dưỡng chất cung cấp.
- **Kiểm tra, chăm sóc:** Sau một tháng nên kiểm tra và trồng dặm lại đối với những cây đã chết. Vì vậy cần có một số lượng cây dự phòng từ 3 –5%. Các cây trồng dặm cần phải có chất lượng cao ngang bằng với cây đã trồng. Mỗi 2 –3 tháng chăm sóc cây một lần bằng cách làm sạch cỏ quanh gốc, phát dọn sạch sẽ chung quanh, xới và vun gốc. Tránh để cho nước đọng trong gốc cây trong mùa mưa. Dùng các vật liệu giữ ảm cho cây ở quanh gốc, nhất là vào mùa nắng.

4. Các dụng cụ, vật tư cần thiết

- Cuốc đào hố trồng cây
- Dao hoặc xẻng nhỏ: mỗi hộ (mỗi người) một cái
- Gùi hay gánh để mang cây đã bứng đi trồng: mỗi người một cái
- Túi nilon (loại có thể đựng 1-2kg): số lượng tùy thuộc lượng cây bứng
- Dây nylon hay lạt buộc (có thể sử dụng dây thun loại vòng lớn)
- Phân bón lót: ả PK 16-16-8 : 50g/1cây trồng và phân vi sinh 500g/1cây